אויף פרעמדע וועגן

א שפּאַנענדער ראָמאַן פון די ליידן און קאַמף פון דעם אידישן וואַנדערער

פון דר. ל. כ—ן

(פאָרטזעצונג)

— אַזוי ? — האָט דער יונגערמאַן זיך א כאַפּ געטאָן און זיין התפעלות איז פּלוצלונג פאַרשוואונדן געוואָרן, און ער האָט א שאַקל געטאָן מיט'ן קאָפּ : — טויג ניט ! . . .

— וואָרום ? — האָט הודקין זיך פאַרוואונדערט.

— וואָרום ? — האָט יענער איבער־געפרעגט שוין מיט דעם פריערדיקן טעמפּו, האַלב אידיאָטישן אויסדרוק אויף דעם פּנים און אין די האַלב פאַרשלאָפענע אויגן און ער האָט געענטפערט :

— טויג ניט ! . . .

— אָבער וואָרום טויג עס ניט ? . . .

— עס טויג ניט — האָט יענער גע־טענט'ט זיינס, און, צורוקנדיק זיך נע־ענטער צו הודקינ'ען האָט ער ארויסגע־שעפּטשעט, א קוק טועגדיק פריער אויף צורוק, אקוראַט ווי ער וואָלט מורא גע־האַט, אז אימיצער אנדערש זאָל ניט הערן וואָס ער רעדט : — ער זוכט א פּיעסע וואו זי זאָל האָבן א קליינע ראָ־לע . . . אין דער פריערדיקער האָט זי געהאַט א גרויסע ראָלע, האָט זי אויס־גענומען און ער אַליין ניט . . . זוכט ער איצט א פּיעסע, וואו אַליין זאָל אויס־נעמען, פאַרשטייט איר, הא ? . . . פאַלגט מיך, איידער איר לייענט פאַר אים איר־ער פּיעסע, מאַכט, אז די פרוי זאָל האָבן א קליינע ראָלע, ווען ניט . . . טויג ניט ! — האָט ער ענערגיש א שאַקל געטאָן מיט'ן קאָפּ, אונטערשטרייכנדיק שטאַרק די ווערטער "טויג ניט" . . . .

— און ווער זייט איר ? — האָט הודק־קין געפרעגט, פאַראינטערעסירנדיק זיך מיט יענעם אַלץ מער און מער.

— איך ? — האָט דער יונגערמאַן איבערגעפרעגט און ער האָט א לאַך גע־טאָן אין זיך : — איך בין משה . . . .

— אן אקטיאָר ?

— אן אקטיאָר, אהא ! — האָט יע־נער אויסגעשריען, א לאַך טועגדיק ווי־דער אין זיך, אקוראַט ווי ער וואָלט זיין געלעכטער ארונטערגעשלונגען, און א שאַקל טועגדיק מיט'ן קאָפּ : — איך בין ניט קיין אקטיאָר. איך בין אזוי . . . .

— וואָס אזוי ? . . . וואָס מיינט איר ?

— משה ! — האָט זיך אין דער דאָ־זיקער צייט דערהערט פון א אויוויס צײ־מער א פאַרשלאָפענער קול פון א מאַן.

— "ער" האָט משה א שפּרונג געטאָן, אונטערברעכנדיק זיך אינמיטן, און ער איז ארויסגעלאָפן פון צימער.

הודקין האָט דערקאָנט אין דעם פאַר־שלאָפענעם קול דעם אקטיאָר נ.'ס שטי־מע, און עס האָט אים קלאַפּ געטאָן אין האַרצן.

— ער שטייט אויף — האָט ער אויס־נערעגט א טראַכט געטאָן און ער האָט אנגעטאָפּט זיין פּיעסע אין בזיון קעשעד־נע.

ארום איז געווען שטיל. פון א ווייטן צימער האָט זיך דערהערט א הוסטן און א כראַקען און דאַן איז ווידער שטיל געוואָרן.

— וועט אים געפעלן זיין ? — האָט הודקין א טראַכט געטאָן, פילנדיק, ווי דאָס האַרץ אין זיין ברוסט ציטערט און צאַפּלט זיך : — אפשר וועט ער ניט פאַרשטיין ? אפשר וועט ער זיין ניט אויפגעלייגט ? . . .

און דערפילט איז ער ווערט צו שטאַרק נערוועז, האָט ער געזוכט זיך צו באַרר־איקן, צו טראַכטן וועגן עטוואָס אנדערש. ער האָט גענומען באַטראַכטן דעם צימער. ארום זיך : — די רויטע ווענט, די רויי־טע זעפּאַ, די שטולן מיט רויטן פּלוש באַשלאָגן, דעם פּלושענעם טעפּיך אונ־טער די פיס און דעם שרייב טיש מיט א בלויען געוואַנט אין מיטן צימער, אויף וועלכן עס זיינען געשטאַנען דריי גיפ־סענע ביוסטן, צוויי קלענערע און איין גרויסע ביוסט אין מיטן. די קלענערע זיינען געווען פון שעקספּיר און בעטהאָ־ווען און די גרויסע ביוסט צווישן זיי ביידע, וועלכע איז ארויסגעטראָטן ווייט אויבער זיי מיט די פּלייצעס, איז געווען פון אים אַליין, פון מר. נ.

און ווי הודקין איז ניט געווען גער־וועז, האָט ער זיך שיר ניט צעלאַכט אויפן קול, בעת ער האָט עס דערזעען.

עס האָבן זיך דערהערט שנעלע, און איילנדיקע טריט, און משה איז אריינ־געלאָפן אין צימער.

— ער גייט ! — האָט ער ארויסגע־רעדט פאַרכאַפּעט און מיט א פּנים, וועלכ־ער האָט אויסגעדריקט אי ליבע, אי התי־פעלות, אי נאָך עפּעס, וואָס האָט שטאַרק דערמאַנט דיר מינע פון א הונט, בעת ער דרייט מיט'ן ווידל קעגן זיין אָנקומענ־דיקן באַלעבאָס, האָט ער זיך אויעגגע־שטעלט קעגן דער טיר, דורך וועלכער דער אקטיאָר נ. האָט געראַפּט אריינגער־מען.

מר. נ. איז אריינגעקומען אין א שלאָף ראָק און אין פּלושענע שטעק שיך. ער איז געווען א הויכער, היבש באַלייב־טער מאַן אין די מיטעלע יאָרן, מיט א שטאָלצן אויסזעען און האַלטונג.

זייענדיק גוט אויפגעלייגט, ווייל די פאַרגאַנגענע נאַכט האָט ער געוואונען הונדערט און פופציק דאָלאַר אין קאַרטן, זיינען געווען פון שעקספּיר און בעטהאָ־ווען און די גרויסע ביוסט צווישן זיי ביידע, וועלכע איז ארויסגעראָטן ווייט אויבער זיי מיט די פּלייצעס, איז געווען פון אים אַליין, פון מר. נ.

און ווי הודקין איז ניט געווען גער־וועז, האָט ער זיך שיר ניט צעלאַכט אויפן קול, בעת ער האָט עס דערזעען.

עס האָבן זיך דערהערט שנעלע, און איילנדיקע טריט, און משה איז אריינ־געלאָפן אין צימער.

— ער גייט ! — האָט ער ארויסגע־רעדט פאַרכאַפּעט און מיט א פּנים, וועל־כער האָט אויסגעדריקט אי ליבע, אי התי־פעלות, אי נאָך עפּעס, וואָס האָט שטאַרק דערמאַנט דיר מינע פון א הונט, בעת ער דרייט מיט'ן ווידל קעגן זיין אָנקומענ־דיקן באַלעבאָס, האָט ער זיך אויעגגע־שטעלט קעגן דער טיר, דורך וועלכער דער אקטיאָר נ. האָט געראַפּט אריינגער־מען.

הודקין האָט אונטער דעם איינדרוק פון נ'ס פריינטלאַכקייט און נוטמוטיקייט, זיך שוין ניט געפילט אזוי נערוועז ווי פריער, איז געשטאַנען א פאַרוואונדערטער און געשמייכלט.

— מערקווירדיק — האָט ער זיך אָפּ־גערופן — זיינען אזוינע יונגעלייט פאַ־ראַן א סך ?

— אין די הונדערטער — האָט דער "שטערן" געענטפערט — צווישן זיי וועט איר זאָנאַר געפינען מאַנכע גאַנץ אינטעליגענטע יונגעלייט . . . זיי לעבן מיט'ן טעאַטער. די בינע איז זייער בית־המקדש און דער אקטיאָר איז זייער גאָט.

משה, וועלכער האָט געקוקט אויפ'ן "שטערן" מיט א פאַרליבטער און האַלב אידיאָטישער מינע, האָט דאָ עפּעס גע־וואָלט זאָגן, נאָר דער "שטערן" האָט אויף אים ביסטרע א קוק געטאָן און א מאַדנעם הוסט געטאָן : — קהם ! קהם ! — פון וועלכן משה האָט פאַרשטאַנען, אז "ער" הייסט אים זיך "ארויסטראָגן" פון צימער.

דער "שטערן" האָט אים באַלייט מיט ביסטרע אויגן, ביז ער איז פאַר־שוואונדן געוואָרן. דאַן האָט ער זיך גוטמוטיק צעלאַכט.

(פאָרסזעצונג — סימן)

דער טויט האָט שוין איבער איר געהאַלטן אויס־געשפּרייט זיין קאַלטע האַנט —

פון י. ראָזמאַן

— איר זעט ? אויפ'ן וואונק האָט ער פאַרשטאַנען, וואָס איך האָב גע־מיינט — האָט ער זיך א קער געטאָן צו הודקינ'ען — א, פון די פאַטריאָטן איז דאָ פיל צו דערציילן — האָט ער גע־רעדט ווייטער מיט א גוטמוטיקן שמייכל — זאָל איך אמאָל, צום ביישפּיל האָבן צוטאָן מיט'ן מאַגן, פאַלן דאַן אַלע מיינע פאַטריאָטן יאשטשערקעס אין בויך . . . פאַל איך אמאָל דורך אין א פּיעסע, ווייגען זיי . . . נעם איך אויס אין א פּיעסע מיט דער ריכטיקער "פּערזאָן", ווען עס שפּאַרט מיר קליאַטשע פון'ם מויל און מיך ווילט זיך אריינכאַפּן דעם אַרבל אין מויל און האַווקען און שפּייען מיט יאשטשערקעס און מיט שלאַנגען אויפ'ן פאַרפאַסער און אויפ'ן פּובליקום, — דאַן פילן עס גלייך מיינע פאַטריאָ־טן און . . . אויף מאָרגן איז די נייע פּיעסע פּוטש ! א קאַלטער ווינט בלאָזט שוין אין טעאַטער, א קאַלטער ברי־מנן ליגט שוין אויף דער בינע און אויף דער קומענדיקער וואָך איז דער ברי־מנן באַ־גראָבן אין א טיפן קבר מיט דעם פאַר־פאַסער צוזאַמען ! . . . איז אָבער די נייע פּיעסע אזא, וואָס מען רופט א באַמ־בע, און זי איז מיר געפעלן, דאַן איז יעדער פון מיינע פאַטריאָטן אויף א באַ־וונדערע "באַמבע", און עס קנאַקט אין טעאַטער, און עס ליאַרמט מיט "חור־ראַ'ס" און "בראַוואָ'ס" אי פאַר דער פּיעסע, אי פאַר'ן פאַרפאַסער און די פּיע־סע האָט דאַן דערפאָלג . . . וועט איר רויכערן א ציגאַר ? — האָט דער "שטערן" זיך פּלוצלונג אונטערבראָכן. פאַররויכערנדיק א ציגאַר און אָנבאַטנדיק איינעם הודקינ'ען.

"ראַדיאָ פּענס"

ווען עס איז שפּעט אין, דער נאַכט און איך הערט זיך צו אין דער ראַדיאָ — וועט איך פון דעם נאָך מער פאַרגעניגן האָבן ווען איך וועט טרינקען א קאַפּע דער ראַז טיי. פּרובירט עס !

רעד ראַז טיי

איז "גוטער טיי"

צוויי קוואַליטעטן — גרין לייבל און אָרענדזש פּיקאָ

זיירן און דער באַבען, וועמען ער האָט באַגעגנט אין שטאָט.

ניט פאַרדעקטענדיק קיין זאַך, און קאָנענדיק דעם קריסט פון קינדוויין אָן, האָט זי פאַר אים אויפגעמאַכט די טיר, ווען דער שכן איז אריינגעקומען אין הויז, האָט רבקה'לע באַמערקט, אז ער איז שיכור, און אז ער האָלט א האַק אין האַנט. פונדעסטוועגן האָט זי זיך געמאַכט הארץ און אים געפרעגט, וואָס ער האָט צוזאָגן.

— דאָס גאַנצע געלט און צירונג, — וואָס עס געפינט זיך אין הויז גיב אוועק, דו פאַרפלוכטע אידישע טאָכטער — האָט דער פויער אריינגעדונערט, אויפהויבנ־דיק די האַק איבער דער מיידל'ס קאָפּ. די צעשראָקענע מיידל האָט אַרויסגע־נומען אַלץ וואָס עס האָט זיך געפונען אין קאַסטן און עס אוועקגעגעבן דעם פויער, וועלכער האָט עס פאַרשטופּט אין זיינע ברייטע קעשענעס. ווען ער איז פאַרטיק געוואָרן מיט דעם, האָט ער דערקלערט רבקה'לען, אז ער מוז איר הרג'ענען, ווייל ער האָט מורא, אז זי וועט אים איבערגעבן צו דער פּאָליציי. אומזיסט האָט זיך רבקה'לע ביי אים געבעטן, געקושט אים די פיס, אז ער זיירן אייניקל רבקה'לע, איז געווען א שיין מיידל, א קלוגע אַז א גערא־טענע, און די אַלטע האָבן איר אָפּגעהיט ווי דאָס שוואַרצאַפּל פון'ם אויג. רבקה'־לע האָט געפירט דאָס גאַנצע געשעפט. פאַרשריבן די חובות און אכטונג געגעבן, אז מען זאָל די חובות צאָלן אין צייט, אויף זי האָבן אַלע לויט פאַרשולדן. ווען זי איז געווען א אַר־מע מיידל, איבער וועמען דער גרוי־זאַמער טויט האָט שוין געהאַט אויסגע־שפּרייט זיין קאַלטע האַנט.

אין א פּוילישן דאָרף האָבן פאַר לאַנ־גע יאָרן געוואוינט אן עלטערע אידי־שע פאַר פאַלק, וועלכע האָבן ביי זיך דערצויגן זייער אן אייניקל, א מיידעלע, ביז זי איז אויסגעוואַקסן, און איז אַלט געוואָרן צוואַנציק יאָר. דאָס פאַר פאַלק האָט'רואיק געלעבט און זיך פרידלאַך באַצויגן צו די קריסטלאַכע שכנים. אַלע האָבן זיי געקאָנט אין דאָרף און מען האָט אויף געוואוסט אז זיי זיינען פאַרמעג־לאַך. גערעדט האָט מען, אז זיי האָבן שווערע טויזנטער, וועלכע זיי האַלטן ביי זיך אין הויז, ווי אויף א סך צירונג. דער אמת איז אָבער געווען, אז דאָס גאַנצע עשירות זייערער איז באַשטאַנען פון עטלאַכע טויזנט זלאָטעס, וועלכע זיי האָ־בען פאַרליען צו די קריסטן אויף פּראָ־צענט. אַזוי ווי קיין גרויסע פּראָצענטן האָבן זיי ניט גערעכן און פלעגן טאַקע גאַנץ אָפט טאָן די קריסטן גרויסע טור־בות, זיינען זיי פון אַלעמען רעספּעק־טירט געוואָרן און מען האָט זיי געלאָזט צורו.

עס פּאַסירן אַמאָל זאַכן אין דער וועלט, וואָס שניידן אַזוי טיף אין די אויגן, אז זיי קאָנען דעם גרעסטן אומ־גלויביקן מאַכן פאַר א גלויביקן און אז ניט אַלע מאָל גילט עס דעם פאַר־ברעכער צו באַנען זיינע פאַרברעכנס. אָט אזא פאַל איז גאָרנישט לאַנג צור־ריק פאַרגעקומען און א פּוילישן דאָרף, וואו די הויפּט העלדן איז געווען א אי־דישע מיידל, איבער וועמען דער גרוי־זאַמער טויט האָט שוין געהאַט אויסגע־שפּרייט זיין קאַלטע האַנט.

אין א פּוילישן דאָרף האָבן פאַר לאַנ־גע יאָרן געוואוינט אן עלטערע אידי־שע פאַר פאַלק, וועלכע האָבן ביי זיך דערצויגן זייער אן אייניקל, א מיידעלע, ביז זי איז אויסגעוואַקסן, און איז אַלט געוואָרן צוואַנציק יאָר. דאָס פאַר פאַלק האָט'רואיק געלעבט און זיך פרידלאַך באַצויגן צו די קריסטלאַכע שכנים. אַלע האָבן זיי געקאָנט אין דאָרף און מען האָט אויף געוואוסט אז זיי זיינען פאַרמעג־לאַך. גערעדט האָט מען, אז זיי האָבן שווערע טויזנטער, וועלכע זיי האַלטן ביי זיך אין הויז, ווי אויף א סך צירונג. דער אמת איז אָבער געווען, אז דאָס גאַנצע עשירות זייערער איז באַשטאַנען פון עטלאַכע טויזנט זלאָטעס, וועלכע זיי האָ־בען פאַרליען צו די קריסטן אויף פּראָ־צענט. אַזוי ווי קיין גרויסע פּראָצענטן האָבן זיי ניט גערעכן און פלעגן טאַקע גאַנץ אָפט טאָן די קריסטן גרויסע טור־בות, זיינען זיי אַלעמען רעספּעק־טירט געוואָרן און מען האָט זיי געלאָזט צורו.

זייער אייניקל רבקה'לע, איז געווען א שיין מיידל, א קלוגע און א גערא־טענע, און די אַלטע האָבן איר אָפּגעהיט ווי דאָס שוואַרצאַפּל פון'ם אויג. רבקה'־לע האָט געפירט דאָס גאַנצע געשעפט. פאַרשריבן די חובות און אכטונג געגעבן, אז מען זאָל די חובות צאָלן אין צייט. אויף זי האָבן אַלע לויט פאַרשולדן. ווען זי האָט פאַר איר זיינע ברייטע קעשענעס. ווען ער איז פאַרטיק געוואָרן מיט דעם, האָט ער דערקלערט רבקה'לען, אז ער מוז איר הרג'ענען, ווייל ער האָט מורא, אז זי וועט אים איבערגעבן צו דער פּאָליציי. אומזיסט האָט זיך רבקה'לע ביי אים געבעטן, געקושט אים די פיס, אז ער זאָל איר שונען. דער רוצח האָט נאָרנישט געוואָלט הערן. ענדלאַך האָט א גליקלאַכער געדאַנק א בליץ געטאָן אין איר קאָפּ און זי האָט זיך געווענדעט צו אים : אז ער זאָל איר לאָזן אַפּזאָגן ווידער, ווען זי אים דערפאַר געבן א טרונק בראַנפן. דער פויער האָט איינגעוויליקט.

רבקה האָט ארויסגענומען פון א שראַנקל א פלאַש מיט א גלעזל, איז צו־געקומען נאָענט צום פויער, און נאָך אייר דער יענער האָט באַוויזן זיך ארומצוקער־קען, האָט זי די פּליסקייטס אים אריינ־געגאָסן אין פּנים. געווען איז דאָס ניט שנאַפּס, נאָר וויסקי.

דער רוצח האָט נעמאַכט גוואַלדן און ער האָט זיך געגומען קייקלען מיט ווייי־מאַקן אויף דער ערד. דאָס מיידל איז דאַן ארויסגעלאָפן אין נאָס און זי האָט געגומען רופן נאָך חילף. ווען מענשן זיי־נען געקומען צו לויפן, האָבן זיי געפונען דעם פויער א האַלב טויטן מיט דעם אידל'ס געלט און צירונג אין זיינע קע־שענעס.

איצט ליגט דער פויער אין שפּיטאַל, און ווען ער וועט געזונט ווערן, וועט ער פּראָצעסירט ווערן פאַר רויב מיט'ן צוועק צו דערמאָרדן.

Doctors' Directory דאָקטוירים

IN ALPHABETICAL ORDER

Office	Residence	
53 578	51 250	דר. ס. דזש. בערמאַק, 834 מיין סטריט אפּיס שטונדן פון 2—4 און 7—8 DR. J. C. BERMACK
54 107	54 107	דר. דזש. ברענער, 367 סעלקירק עוועניו אפּיס שטונדן: 3—5, 7.30—8.30 DR. H. D. ISAACS & DR. J. BRENER
26 947	53 422	דר. א. גוטמאַן, 5—304 עוועניו בלאָק 265 פּאָרטעדזש עוועניו אפּיס שטונדן: 10—12, 2—6 און ביי אפּאָינטמענטס DR. A. GUTTMAN
22 717	54 429	דר. ס. דזשאַוויש, 404 באַיד בלדג. שטונדן. 11—12 און 3—6 און ביי אפּאָינטמענטס DR. SIMON JAUVOISH
26 600	28 153	דר. וו. הערשפילד, 576 מיין סט. קאָר. אלעקסאַנדער עוו. אפּיס שטונדן 11—1, 2—5 און 7—9 DR. H. HERSHFIELD
52 744	51 772	דר. כ. א. וויקטאָר, קאָר. סעלקירק און סאַלטער (איבער דער באַנק) אפּיס שטונדן פון 3—5 און 7—8 DR. B. A. VICTOR
53 720	52 278	דר. א. מאָיס, סט. דזשאַנס בלאָק, פּריטשאַרד און מיין אפּיס שטונדן פון 2—4.30 און 7—9 DR. A. MOYSE
	52 376	דר. דזשאַ. כי. מעקטעוויש, שטונדן 2—5 און 7—9 פרויען און קינדער פּראַקטיסיטן 500 קאָלעדזש עוועניו. רעז. 504 קאָלעדזש עוועניו. DR. GEO. B. McTAVISH
53 181	53 181	דר. י. פּערלמאַן, 291 באַראוס עוועניו, קאָר. טשאַרלס אפּיס שטונדן פון 3—5 און 7—8 DR. I. PEARLMAN
54 866	51 968	דר. ס. קאָבּרינסקי, סוויט 2 קראַמפּ בלאָק (מיין און דאַפּערין עוועניו.) אפּיס שטונדן פון 3—5 און 6.30—8 DR. S. KOBRINSKY
24 480	49 763	דר. מעקס ריידי (עקס רעי) 283 פּאָרטעדזש, קאָר. סטיס (100 טאַראָנטאָ דזשענ. טראַסט בלדג.), לענ אינטאַנס שטונדן: פון 2—6 אונדז און ביי אפּאָינטמענטס DR. MAX RADY
53 915	52 614	דר. סעם ראָדין, ראָיאַל בענק בילדינג (מיין און סעלקירק) אפּיס שטונדן פון 3—4 און 6—8 DR. SAM RODIN
88 916	59 473	דר. א. ל. שובין, אפּיס שטונדן 11—12 און 2—6 אפּיס: בענק אָף קאַמערס בלדג., מיין און אלעקסאַנדער רעזידענס: 414 סטעלא עוועניו DR. A. L. SHUBIN
55 111	54 917	דר. פ. סעדזיאַק, שטונדן: 3—6 און ביי אפּאָינטמענט. אפּיס 962½ מיין סט. רעז. 434 סאַלטער סט. DR. F. SEDZIAK
28 281	51 848	אויגן, אויערן, נאָז און האַלז דר. י. ה. בעקמאַן, 800 באַיד בילדינג DR. J. H. BECKMAN
24 465	51 359	דר. ד. מ. דזשענאָף, 830-2 סאַמערסעט בלאָק DR. D. M. GENOFF
88 013	53 320	קינדער קראַנקהייטן דר. ה. מעדאָוי 904 באַיד בלדג. 3—5; 332 מאַניטאָבאַ עוו. 11—12 DR. H. MEDOVY

Dentists Directory דענטיסטען

IN ALPHABETICAL ORDER

Office	Residence	
51 560	41 652	דר. י. בן עזרא, ב.א. 962½ מיין סט. קאָר. סעלקירק DR. I. BEN EZRA, B.A.
53 720		דר. מ. א. ברעגמאַן, סוויט 1 סט. דזשאַנס בלק., 984 מיין סט. DR. M. A. BREGMAN
86 115		דר. ס. אי. גרינבערג, 414 באַיד בילדינג. DR. S. E. GREENBERG.
52 744	39 829	דר. א. גאַרדנער, 409 סעלקירק עוועניו, קאָר. סאַלטער. (איבער דער ראָיאַל באַנק) DR. A. GARDNER
56 056		דר. ס. טשורטשיל, סוויט 1, טריק בלאָק, 972 מיין סטריט. DR. S. H. CHURCHILL

איבעראַל אין דער וועסט

פאַרבריצירט אין קאַנאַדע אונ־טער קאָנטראָל פון דער רעגי־רונג. געריניקט פיר מאָל און געצייטיקט אין באַנד פאַר יאָרן

געבאַטלט אין 2 סייזעס :
40 אונצ. פלעשל
26 אונצ. פלעשל

Melchers
Gold Cross
Canadian Gin
Melchers Distilleries Limited, Montreal
Distillers since 1898

סאַיז צייט
פאַר אַן ענדערונג
גיט קאַנאַדע א געלעגענהייט
שטימט קאָנסערוואַטיוו
דעם 28טן יולי
דערווייל
ראָדזשערס
צו פאַרטרעטן
סאַוט ווינניפּעג

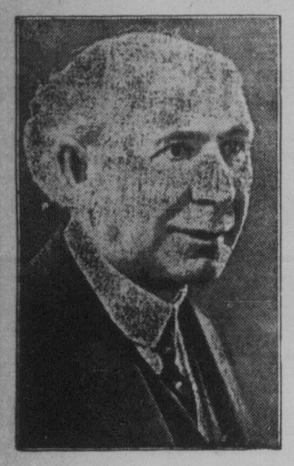

Published by authority of Hon. Chairman, W. Sanford Evans; Chairman, H. B. Shaw; Vice-Chairman, F. M. Bastin, Winnipeg South Conservative Campaign Com.

קאַלגאַרי

סי. קעמפּבעל מעקלאַרין
ליבעראַל קאַנדידאַט פאַר וועסט קאַלגאַרי

אייער שטימע פאַר דעם ליבעראַל קאַנדידאַט אין וועסט קאַלגאַרי מיינט מער דאַנינג בודזשעטן: א ברייטערער בריטישער מאַרק פאַר קאַנאַדער פּראָדוקטן און א "קאָמאָן סענס" סעטלמענט פון דער אר־בעטסלאָזיקייט פּראָבלעם.

Vote McLAURIN —X

Phone M6762 — M6764

LIBERAL HEADQUARTERS

נעשטאַלטן און בילדער פון דער אידישער גע־שיכטע אין רוסלאַנד פאַר דער מלחמה

(שלום פון זייט 2)

אין פעטערבורג האָט די משומדים־פּראָגע זיך געלאָזט גוט פילן, און האַלפּע רין האָט זיך אויסגעצייכנט מיט זיין האַס צו די ראַזיקע ברואים, און ער פלעגט אָפּן אויסדריקן זיין אומצופרידנהייט מיט באַ־ראַן גינזבורג, וואָס וואַרפט אָפט צו די משומדים א ביין, האַלט פיל משומדים ביי זיך אויף שטעלעס און צערעמאָניעס זיך צופיל מיט פּראָפעסאָר כוואָלאָסאָנען.

האַלפּערן האָט געאַרבעט אויף רעגי־רונגס שטעלעס ביז די לעצטע יאָרן. ער האָט געדינט פון די 60ער יאָרן אָן, מער ווי 35 יאָר. אין דער צייט פון דעם יוסטיץ־מיניסטער שטשעגלאָוויטאָוו איז אים גע־ווען זייער שווער צוצוזען אַלץ, וואָס עס טוט זיך אָפּ אין יוסטיץ מיניסטעריום. ער האָט ניט געקאָנט שטשעגלאָוויטאָוו'ן אַלס ליבעראַל, און ער האָט ניט געקאָנט פאַר־טראָגן די גאַנצע רעאַקציאָנערע סביבה, מיט וועלכער ער האָט זיך ארומגערינ־געלט. שטשעגלאָוויטאָוו האָט אויך געזען צו דערווייטערן פון די, וואָס קאָנען אים פון פריער אַלס ליבעראַל. האַלפּערן איז ארויס א דערשלאָגענער, א פאַר יאָר פאַר זיין טויט, אין דעמסיע.

זיינע לעצטע יאָרן האָט האַלפּערן גע־ווידמעט אינגאַנצן דער ארבעט פון דער "מפּיצי השכלה".

צום לעצטן מאָל האָב איך האַלפּערינען געטראָפן מיט א קורצער צייט פאַר'ן ביי־ליס־פּראָצעס. עס איז אים ניט געווען צו דערקאָנען. איך האָב אים געפרעגט : "איך גלויבט נאָך אַלץ אין רוסישן פּראָגרעס, אין די ליבעראַלן ? . . . " ער האָט געענט־פערט : "אויסער דעם געוועזענעם ליבע־ראַל און דעם איצטיקן שמוציקן שטשעג־לאָוויטאָוו איז דאָ סענאַטאָר קאָני אויך... אָט היינט האָט ער מיט מיר גערעדט מיט גרויסע יסורים ווענן ביילים־פּראָצעס. ער פילט ניט אזוי שטאַרק ווי איך. אָבער עס איך נאָך דאָ אביסל ארנטאַכע ליבעראַ־לען . . . "

האַלפּערן איז אויך געווען א שרייב־בער. ער האָט געאַרבעט אין די ארכיוון. געשריבן זיין אומצופרידנהייט מיט באַ־ראַן גינזבורג, וואָס וואַרפט אָפט צו די משומדים א ביין, האַלט פיל משומדים ביי זיך אויף שטעלעס און צערעמאָניעס זיך צופיל מיט פּראָפעסאָר כוואָלאָסאָנען.

האַלפּערן האָט געאַרבעט אויף רעגי־רונגס שטעלעס ביז די לעצטע יאָרן. ער האָט געדינט פון די 60ער יאָרן אָן, מער ווי 35 יאָר. אין דער צייט פון דעם יוסטיץ־מיניסטער שטשעגלאָוויטאָוו איז אים גע־ווען זייער שווער צוצוזען אַלץ, וואָס עס טוט זיך אָפּ אין יוסטיץ מיניסטעריום. ער האָט ניט געקאָנט שטשעגלאָוויטאָוו'ן אַלס ליבעראַל, און ער האָט ניט געקאָנט פאַר־טראָגן די גאַנצע רעאַקציאָנערע סביבה, מיט וועלכער ער האָט זיך ארומגערינ־געלט. שטשעגלאָוויטאָוו האָט אויך געזען צו דערווייטערן פון די, וואָס קאָנען אים פון פריער אַלס ליבעראַל. האַלפּערן איז ארויס א דערשלאָגענער, א פאַר יאָר פאַר זיין טויט, אין דעמסיע.

זיינע לעצטע יאָרן האָט האַלפּערן גע־ווידמעט אינגאַנצן דער ארבעט פון דער "מפּיצי השכלה".

צום לעצטן מאָל האָב איך האַלפּערינען געטראָפן מיט א קורצער צייט פאַר'ן ביי־ליס־פּראָצעס. עס איז אים ניט געווען צו דערקאָנען. איך האָב אים געפרעגט : "איך גלויבט נאָך אַלץ אין רוסישן פּראָגרעס, אין די ליבעראַלן ? . . . " ער האָט געענט־פערט : "אויסער דעם געוועזענעם ליבע־ראַל און דעם איצטיקן שמוציקן שטשעג־לאָוויטאָוו איז דאָ סענאַטאָר קאָני אויך... אָט היינט האָט ער מיט מיר גערעדט מיט גרויסע יסורים ווענן ביילים־פּראָצעס. ער פילט ניט אזוי שטאַרק ווי איך. אָבער עס איך נאָך דאָ אביסל ארנטאַכע ליבעראַ־לען . . . "

איך פרעמדע וועגן

"ראַדיאָ פּענס"

רעד ראַז טיי

איז "גוטער טיי"

צוויי קוואַליטעטן — גרין לייבל און אָרענדזש פּיקאָ

דער טויט האָט שוין איבער איר געהאַלטן אויס־געשפּרייט זיין קאַלטע האַנט —

נעשטאַלטן און בילדער פון דער אידישער גע־שיכטע אין רוסלאַנד פאַר דער מלחמה

קאַלגאַרי

איבעראַל אין דער וועסט

Doctors' Directory דאָקטוירים

Dentists Directory דענטיסטען

היימאַן און העסטרין

באַריסטערס, סאָליסיטאָרס און א. וו.
216 — מעקאַינטייר בלאָק — 216
טעלעפאָן 21 627
מר. העסטרינס וואוינונג:
306 סט. דזשאַנס עוועניו. טעל. 53 133

שינביין, מאָראָזניק און ראָבלין

Shinbane, Morosnick & Roblin
Barristers, Solicitors and Notaries
באַריסטערס, סאָליסיטאָרס, נאָטאַריוס
Office: 207-8 Confederation Life Bldg.
457 Main St. Opposite City Hall
טעלעפאָן 21 345—6

טשערניאַק, קאַפּשטיין און ספּיוואַק

Barristers, Solicitors, Etc.
460 מיין סטריט
טעלעפאָן 24 591 און 24 666

א. ע. קאַנטאָר

אדוואָקאַט און נאָטאַרי
A. E. CANTOR
אפּיס: 210 נאָטר דיים עוועניו
טעלעפאָן 223 89
רעזידענס:
51 353 בענערמאַן עוועניו, טעל.

ח. שולמאַן

אדוואָקאַט און נאָטאַרי
געלט צו לייען אויף 6½ פּראָצענט
אפּיס: 592 מיין סטריט
H. SCHULMAN, B.A., LL.B.
לאָו אפּיס
Ste. 11, 592 MAIN STREET
צווישן לאַנאַן און אלעקסאַנדער
טעלעפאָן 88 462

דייווידסאָן און ראַטנער

Davidson & Ratner
באַריסטערס, סאָליסיטאָרס און א. וו.
Barristers, Solicitors, etc.
Office: 406-7 Avenue Bldg. Ph. 26 080
265 Portage Ave. Winnipeg